

303.

Jiří Dlabola, Národní museum, Praha: •

POPIS NOVÉ OSTNOHŘBETKY Z ETHIOPSKÉ OBLASTI.**(Homoptera).****NEW SPECIES OF THE FAMILY MEMBRACIDAE
FROM EAST-AFRIKA.****(Homoptera).*****Hamma kilossae* n. spec.**

Celé tělo až na konce abdomenu, který je hnědý, černé, matně lesklé, silně tečkované. Ocelli více vzdálené od sebe než od složených očí. Na pronotu při pohledu shora patrné postranní hrboly a pak 2 trny, dlouhé, mírně zakřivené, na konci přišpičatělé. Z pronota míří nazad dlouhý výrůstek bizarního tvaru, jímž se nápadně od dosud popsaných druhů tento nový odlišuje: je skoro přímý a dvakrát zaškrčený, čímž vznikají 3 kulovité útvary, z nichž na basi je nejmenší a na části distální největší. Na spodu jsou dva poslední otrněny, při čemž na spodu největšího je mohutný, zakřivený a plochý trn, mířící k vrcholu křídel. Na horní části podél se táhne již od poloviny pronota patrný silný kýl. Scutellum jako u druhu *H. mabirensis* CHINA 1923 poněkud zakřiveno a v tupém úhlu zakřivená část vykrojena, postranní výběžky tímto vzniklé jsou však otupeny na rozdíl od uvedeného druhu. Křídla jeví odchylku ve tvaru políček. U *H. mabirensis* CHINA dosahuje první apikální pole až k basi druhého subapikálního políčka, u druhu *H. pattersoni* DIST. 1916 je toto první políčko kratší a dosahuje jen na polovic mezi prvním subapikálním políčkem a okrajovou kommisurou. U nového druhu je tvaru dosti obdobného jako u *H. mabirensis* CHINA, též dosahuje k prvnímu subapikálnímu políčku, ale příčné žilky toto pole uzavírající a uzavírající sousední pole při costálním okraji, jsou velice kratičké, takže obě tato pole jsou uzavřena pod ostrým úhlem. Base křídla hnědá a v análním rohu křídla podlouhlá skvrna hnědavá. Stigma podobného tvaru jako u druhu *mabirensis* CHINA, jemuž se ostatně přibližuje více než ostatním dvěma dosud známým druhům tohoto rodu.

Diagnosa. Výběžek z pronota nazad mířící je přímý a tvoří 3 kulovité útvary, z nichž na spodu zahnutý dlouhý trn směřuje nazad. Jinak se blíží druhu *H. mabirensis* CHINA, je však mnohem větší velikosti. *H. pattersoni* DIST. a *H. nodosum* BUCKTON 1906 se liší od tohoto nového druhu mimo jiné také tím, že mají pronotální výběžek méně zaškrčený, velmi silně zakřivený a na konci zaostřený v špičatý trn. Jejich stigma je tvaru rovnostranného trojúhelníku, kdežto u *mabirensis* CHINA a

kilossae n. sp. je stigma podlouhlé a tvoří spíše trojúhelník tupouhlý. Abdomen tmavě hnědý, nohy světleji hnědé.

Celková délka až na konec křídel: 6,2 mm; pronotální výběžek: 3,4 mm; křídlo: 4,9 mm.

Typus a paratypus: Východní Afrika, Kilossa, blízko Daresalamu, 20. VI. 1935 a 10. VII. 1935, 2 ♀♀.

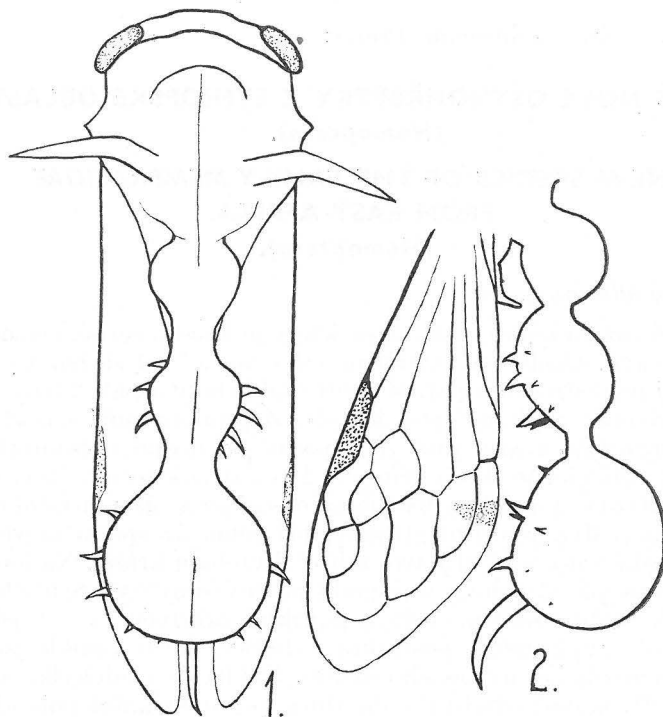

Fig. 1. *Hamma kilossae* n. sp. pohled shora — dorsal view.

Fig. 2. Křídlo a pronotální výběžek téhož druhu při pohledu se strany. — Tegmen and lateral view of pronotal process of *H. kilossae* n. sp.

Druh tento podle sdělení p. Weisse, Hamburg, od něhož jsem jej dostal výměnou mezi africkými křísy, je prý na uvedené lokalitě krajně vzácný a byl sklepán na trnité akaciové rostlině jen na zmíněné lokalitě rostoucí. Jest to překrásná bizarní ostnohřbetka, svým tvarem napodobující nejspíše tamnější ostnitě druhy mravenců.

Klíč k určení dosud známých druhů rodu *Hamma* BUCKTON 1906.

- 1 (2) Pronotální výběžek nazad mířící netvoří 3 kulovité naduřeniny a je na konci zaostřen.
 - a) Křídla světlá *H. pattersoni* DIST. 1916.
 - b) Křídla tmavě zbarvena (snad jen varieta předchozího druhu podle názoru Chinova 1923) *H. nodosum* BUCKTON 1906.
- 2 (1) Pronotální výběžek uzlovatý.

- 3 (4) Pronotální výběžek silně zakřiven, konečná naduřenina na spodu bez nápadného trnu *H. mabirensis* CHINA 1923.
 4 (3) Pronotální výběžek přímý, konečná naduřenina nese na spodu trn mířící na apikální část křídla *H. kilossae* n. sp.

Summary.

Hamma kilossae n. sp.

The entire body, except the extremity of the abdomen, which is brown, is black, sub-brilliant, spotted. Ocelli about as far from one another as from the eyes. Pronotum: dorsal surface with two lateral tubercles and two long, sinuate, and pointed tergal appendages. Posterior pronotal process different from that of the other species of this genus: it is almost straight and in two places constricted so that three sphaeroidal lobes are formed; the anterior one is the smallest and the posterior one the largest. The two posterior lobes are armed with spines at their ventral part and the apex of the posterior lobe is provided with a long, flat and inflected spine. Dorsally is placed a median carina along the whole of the pronotal process. Scutellum inflected, incised, and these lateral appendages are obtuse at the apex. The venous system of the tegmen has some resemblance to that of *H. mabirensis* CHINA. Basis of the tegmen is brown and a small dark brown spot is found on the anal angle. Stigma as in *H. mabirensis*.

Diagnosis. The pronotal posterior process is straight and has two constrictions. Thus three sphaeroidal lobes are formed; the posterior one is the largest and has a long spine at its ventral part. *H. pattersoni* DIST. 1916 and *H. nodosum* BUCTON 1906 have the pronotal posterior process inflected and tapering to an acute apex. Their stigma is short triangular, whereas in *H. mabirensis* and *kilossae* the stigma is longer. The abdomen of this new species is brown, legs light brown.

Total length to tip of tegmen 6,2 mm, length of pronotal process 3,4 mm, length of tegmen 4,9 mm.

Type and paratype: East-Africa, Kilossa near Daressalaam, 20. VI. 1935, 10. VII. 1935, 2 ♀♀.

Mr. WEISS, Hamburg, has sent me two specimens of this species together with some other exotic leaf-hoppers, and according to his communication it is rare and was collected in *Acacia*-plants. It is a very bizarre and curious insect with a great similarity to some tropical ants.

Key to the genus *Hamma*:

- 1 (2) The posterior pronotal process is sharp at the apex and does not form three lobes by two constrictions.
 - a) Tegmen hyaline *H. pattersoni* DIST. 1916.
 - b) Tegmen dark fuscous *H. nodosum* BUCTON 1906.
(Perhaps only a variety in the opinion of Mr. China 1923.)
- 2 (1) The posterior pronotal process obtuse, with three lobes formed by two constrictions.
- 3 (4) The posterior pronotal process inflected, the posterior lobe without a large spine at its basis *H. mabirensis* CHINA 1923.
- 4 (3) The posterior pronotal process straight, the posterior lobe with a large spine at its basis *H. kilossae* n. sp.